

กระทู้ถาม เรื่อง มาตรการรองรับการเป็นเขตการค้าเสรีอาเซียน

กระทู้ถามที่ ๐๓๕๘ / ๒๕๕๓ สภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๓ ปี พ.ศ.๒๕๕๐

วันที่เสนอ	๒๘ กรกฎาคม ๒๕๕๓
คณะรัฐมนตรี	นายอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ นายกรัฐมนตรี
ชื่อผู้ตั้งกระทู้ถาม	นายนคร มาฉิม พรรคประชาธิปัตย์ จังหวัดพิษณุโลก
ชื่อผู้ถูกตั้งกระทู้ถาม	นายกรัฐมนตรี (นายอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ)
ชื่อผู้ตอบกระทู้ถาม	นายกรัฐมนตรี (นายอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ)
ประเภทกระทู้ถาม	กระทู้ถามที่ตอบในราชกิจจานุเบกษา
สถานภาพกระทู้ถาม	รัฐมนตรีตอบแล้ว ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๒๘ ตอนพิเศษ ๔๓ ง หน้า ๓๓ - ๓๖ ลงวันที่ ๑๒ เมษายน ๒๕๕๔
หมายเหตุ	กรณีกระทู้ถามทั่วไปที่ขอให้ตอบในที่ประชุมสภา โอนไปตอบในราชกิจจานุเบกษา ตามข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๕๑ ข้อ ๑๖๒ วรรคสาม กำหนดให้กระทู้ถามที่ต้องตอบในที่ประชุมสภา ทั้งที่ได้รับการบรรจุและยังไม่ได้รับการบรรจุเข้าระเบียบวาระ ในสมัยประชุมหนึ่งๆ เมื่อสิ้นสุดสมัยประชุมให้ประธานสภารวบรวมแจ้ง รัฐมนตรีที่เกี่ยวข้องดำเนินการตอบในราชกิจจานุเบกษาภายในสามสิบวัน

สรุปสาระสำคัญของกระทู้ถาม

ภายใน พ.ศ. ๒๕๕๕ ประเทศไทยและกลุ่มประเทศอาเซียนจะต้องผูกพันตามสัญญาการค้าเสรีอาเซียน ซึ่งทำให้ประเทศในภูมิภาคอาเซียนต้องปฏิบัติตามข้อตกลง มีผลทำให้ประเทศไทยซึ่งเป็นหนึ่งในประเทศสมาชิก จะต้องผูกพันและรับผลกระทบทั้งในด้านบวกและด้านลบ แต่ทั้งนี้รัฐบาลไทยยังไม่มีมติชัดเจนในการเตรียมแผนการรองรับหรือมาตรการเยียวยาให้แก่ประชาชนชาวไทยที่อาจได้รับผลกระทบจากข้อตกลงการค้าดังกล่าว ผู้ตั้งกระทู้ถามขอทราบว่

๑. รัฐบาลมีมาตรการป้องกันปัญหาที่จะเกิดขึ้นกับประชาชนชาวไทยจากข้อตกลงระหว่างประเทศและอาเซียนอย่างไร ขอทราบรายละเอียด
๒. รัฐบาลมีแผนที่จะรองรับและมีแนวทางแก้ไขปัญหาจากกรณีดังกล่าวที่จะเกิดขึ้นอย่างไร ขอทราบรายละเอียด
๓. รัฐบาลมีแผนในการพัฒนาทรัพยากรบุคคลเพื่อรองรับเขตเสรีทางการค้าของกลุ่มอาเซียนอย่างไร ขอทราบรายละเอียด

สรุปสาระสำคัญของคำตอบกระทู้ถาม

คำตอบข้อที่ ๑

โดยภาพรวมการจัดตั้งเขตการค้าเสรีอาเซียนหรือ (ASEAN Free Trade Area : AFTA) จะก่อให้เกิดผลดีต่อประเทศสมาชิกอาเซียน ทั้งนี้ ในเชิงยุทธวิธีการดำเนินการ อาเซียนได้เปิดเสรีภายใต้กรอบ AFTA อย่างค่อยเป็นค่อยไป โดยได้เริ่มทยอยทำการเปิดเสรีมาเป็นลำดับตั้งแต่ พ.ศ. ๒๕๓๕ ทั้งนี้เพื่อให้ผู้ที่อาจได้รับผลกระทบมีระยะเวลาในการปรับตัว และสามารถเตรียมความพร้อมในการเปิดเสรีที่มากขึ้นได้ และก่อนที่จะดำเนินการเปิดเสรีในระดับที่สูงขึ้น รัฐบาลโดยหน่วยงานต่างๆ ที่มีหน้าที่เกี่ยวข้องกับการจัดทำข้อตกลงฯ ได้ทำการจัดประชุมเพื่อรับฟังความคิดเห็นจากสาธารณชนอย่างสม่ำเสมอ เพื่อให้ข้อมูลที่จำเป็นและกำหนดแนวทางในการเจรจาเพื่อป้องกันมิให้เกิดปัญหาจากการเปิดเสรีให้มากที่สุดเท่าที่จะทำได้

ในส่วนของมาตรการในการป้องกันปัญหาที่อาจเกิดขึ้นกับประชาชนชาวไทยจากข้อตกลงระหว่างประเทศไทยและอาเซียน ได้มีการดำเนินการตามมาตรการ ดังนี้

๑. มาตรการรองรับผลกระทบอันเกิดจากการยกเลิกโควตาภาษี (Tariff Rate Quota : TRQ) สินค้าเกษตร ๒๒ รายการ รัฐบาลได้กำหนดแนวทางการดำเนินงานเป็น ๓ ระบบ ได้แก่

๑.๑ ระบบการบริหารการนำเข้า โดยกระทรวงพาณิชย์ได้ร่วมมือกับกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กำหนดมาตรการแนวทางเพื่อรองรับผลกระทบตามความอ่อนไหวของสินค้า เช่น กำหนดให้เป็นสินค้าที่ต้องขออนุญาตนำเข้า แสแดงใบรับรองสุขอนามัย เป็นต้น

๑.๒ ระบบติดตามการนำเข้า ในการจัดทำฐานข้อมูลติดตามตรวจสอบการนำเข้าสินค้าเกษตรภายใต้ความตกลงขององค์การการค้าโลก (World Trade Organization: WTO) ทั้ง ๒๒ รายการ

๑.๓ ระบบติดตามตรวจสอบและประเมินผลการนำเข้า โดยศึกษาวิเคราะห์สถานการณ์ความเคลื่อนไหวทั้งปริมาณและราคาอย่างใกล้ชิดและรวดเร็ว เพื่อประสานหรือแนวทางแก้ไขปัญหาและวางมาตรการรองรับ

๒. มาตรการปกป้องจากความเสียหายอันสืบเนื่องมาจากการนำเข้าสินค้าที่เพิ่มขึ้น (Safeguard Measure : SG) ภายใต้พระราชบัญญัติมาตรการปกป้องจากการนำเข้าสินค้าที่เพิ่มขึ้น พ.ศ. ๒๕๕๐ หากพบว่ามี การนำเข้าสินค้าที่เพิ่มขึ้นก่อให้เกิดความเสียหายอย่างร้ายแรงต่อผู้ประกอบการ จะสามารถใช้มาตรการปกป้องด้วยการเรียกเก็บอากรขาเข้าเพิ่มจากอากรปกติ การกำหนดปริมาณการนำเข้า หรือการใช้โควตาภาษี เป็นต้น ทั้งนี้จะใช้มาตรการกับสินค้าที่นำเข้าจากทุกประเทศ โดยมีระยะเวลาในการใช้มาตรการได้ครั้งละไม่เกิน ๔ ปี

๓. มาตรการตอบโต้การทุ่มตลาด (Anti-dumping : AD) และมาตรการตอบโต้การอุดหนุน (Countervailing Duty : CVD) ภายใต้พระราชบัญญัติการตอบโต้การทุ่มตลาดและการอุดหนุนซึ่งสินค้าจากต่างประเทศ พ.ศ. ๒๕๔๒ หากพบว่ามี การนำเข้าสินค้าทุ่มตลาด หรือมีการอุดหนุนการส่งออกมาประเทศไทย ทำให้อุตสาหกรรมภายในผู้ผลิตสินค้าของไทย ได้รับความเสียหายจะสามารถใช้มาตรการกับเฉพาะประเทศผู้ผลิตหรือผู้ส่งออกสินค้าทุ่มตลาดหรืออุดหนุนมายังประเทศไทย โดยกำหนดมาตรการ ๕ ปี และสามารถต่ออายุได้อีกคราวละไม่เกิน ๕ ปี

คำตอบข้อที่ ๒

ในกรณีที่ข้อตกลงการเปิดเสรีทางการค้าได้ก่อให้เกิดผลกระทบต่อประชาชนนั้น รัฐบาลให้จัดตั้งคณะกรรมการกำกับดูแลการเจรจาความตกลงการค้าเสรี ซึ่งได้แต่งตั้งคณะทำงานขึ้นมาโดยเฉพาะเพื่อดูแลการเยียวยาแก่ผู้ที่ได้รับผลกระทบ และคณะทำงานดังกล่าวมีประธานผู้แทนการค้าไทย เป็นประธานและมีหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเป็นกรรมการ ได้แก่ กระทรวงพาณิชย์ กระทรวงการคลัง กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กระทรวงแรงงาน รวมทั้งภาคเอกชนและผู้ทรงคุณวุฒิ โดยคณะทำงานฯ มีหน้าที่ศึกษาและประเมินผลกระทบในทางลบ รวมทั้งพิจารณามาตรการเยียวยาผู้ที่ได้รับผลกระทบในทางลบ ตลอดจนบูรณาการมาตรการเยียวยาของหน่วยงานต่าง ๆ ให้สอดคล้องกัน

ปัจจุบันมาตรการเยียวยาทางการค้าหลักมี ๒ มาตรการ ได้แก่ โครงการช่วยเหลือเพื่อการปรับตัวของภาคการผลิตและภาคบริการที่ได้รับผลกระทบจากการเปิดเสรีทางการค้า ซึ่งดำเนินการโดยกระทรวงพาณิชย์และกองทุนปรับโครงสร้างการผลิตภาคเกษตรเพื่อเพิ่มขีดในการแข่งขันความสามารถของประเทศ ซึ่งดำเนินการโดยกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ อีกทั้งผู้ได้รับผลกระทบอาจเข้าร่วมโครงการภายใต้แผนแม่บทการเพิ่มประสิทธิภาพและผลิตภาพของภาคอุตสาหกรรม พ.ศ. ๒๕๕๑ - ๒๕๕๕ ซึ่งดำเนินการโดยกระทรวงอุตสาหกรรมได้อีกทางหนึ่ง

นอกจากนี้ รัฐบาลยังมีโครงการช่วยเหลือเพื่อการปรับตัวของภาคการผลิตและภาคบริการที่ได้รับผลกระทบจากการเปิดเสรีทางการค้า หรือกองทุนเขตการค้าเสรี (Free Trade Area : FTA) โดยมีกรมการค้าต่างประเทศ กระทรวงพาณิชย์ เป็นหน่วยงานรับผิดชอบ

คำตอบข้อที่ ๓

แผนงานในการพัฒนาทรัพยากรบุคคลนั้นรัฐบาลโดยกระทรวงศึกษาธิการได้จัดตั้งคณะกรรมการระดับชาติเพื่อขับเคลื่อนความร่วมมือด้านการศึกษาในอาเซียนสู่การบรรลุเป้าหมายการจัดตั้งประชาคมอาเซียนภายใน พ.ศ. ๒๕๕๘ โดยมีรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการเป็นประธานและมีหน่วยราชการต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องเป็นกรรมการ คณะกรรมการนี้มีหน้าที่กำหนดทิศทางการพัฒนาบุคลากรและให้ความรู้กับภาคส่วนต่าง ๆ เพื่อรองรับการก้าวไปสู่ประชาคมอาเซียน โดยได้มีการพัฒนาหลักสูตรอาเซียน รวมทั้งจัดตั้งห้องสมุดและศูนย์อาเซียนศึกษาของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ จำนวน ๕๔ แห่งทั่วประเทศ นอกจากนี้ในระดับอุดมศึกษาได้มีการจัดทำยุทธศาสตร์อุดมศึกษาไทยในการเตรียมความพร้อมสู่การเป็นประชาคมอาเซียนใน พ.ศ. ๒๕๕๘ โดยสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาอีกด้วย

นอกจากนั้น ในส่วนของกรมพัฒนาฝีมือแรงงานก็ได้ให้ความสำคัญในเรื่องนี้ โดยได้มีการจัดการสัมมนาข้าราชการและภาคเอกชนที่เกี่ยวข้องซึ่งได้รับการสนับสนุนของจากกระทรวงการต่างประเทศด้วย